

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XIX/216/11
Rady Miejskiej w Pabianicach
z dnia 25 listopada 2011 r.

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DLA MIASTA PABIANIC NA ROK 2012

Program zakłada kontynuację działań prowadzonych w latach poprzednich.

I. Wstęp

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Pabianic zawiera spis zadań oraz sposób ich realizacji, które nakłada na gminy Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wynika z potrzeb określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Pabianice. Program wskazuje źródło finansowania wymienionych w Programie zadań a także możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o lokalne zasoby instytucjonalne i osobowe. Jest skierowany do wszystkich grup społecznych zagrożonych problemem uzależnienia od alkoholu.

II. Zasoby miasta Pabianic w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów Alkoholowych

Na terenie miasta Pabianic działania w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzą :

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – Pabianice ul. Partyzancka 31.

Do zadań MKRPA należy w szczególności:

- inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- motywowanie osób mających problem alkoholowy do podjęcia leczenia odwykowego,
- kierowanie na badania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

2. Ośrodek Profilaktyki i Integracji Społecznej – Pabianice ul. Partyzancka 31.

W placówce pracuje zespół specjalistów /terapeuci, pedagodzy, psycholog/. Ośrodek zajmuje się profilaktyką oraz edukacją.

W ramach działalności Ośrodka w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych funkcjonują :

Punkt Konsultacyjny ds. problemów alkoholowych, którego zadaniem jest prowadzenie konsultacji, kierowanie do grup edukacyjno - warsztatowych oraz informowanie o placówkach leczenia odwykowego.

Profilaktyka:

- a) Program socjoterapeutyczny TRATWA – pomoc psychologiczno - pedagogiczna dla dzieci w trudnej sytuacji życiowej oraz ich rodziców /wzmacnianie umiejętności wychowawczych/,
- b) Pomarańczowa Linia /konsultacje i porady dla rodziców, których dzieci spożywają alkohol/,
- c) Program wczesnej interwencji FRED GOES NET wobec młodych osób używających alkoholu /nie uzależnionych/.

Ośrodek Edukacji Uzupełniającej:

- Prowadzona jest edukacja pozaszkolna dla dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych, dotkniętych bezrobociem i biedą. W ramach OEU prowadzone są różnorodne zajęcia /taniec, teatr, zajęcia plastyczne i sportowe/. Realizowane są także projekty dla dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Klub Integracji Społecznej:

- Oferta skierowana do osób bezrobotnych oraz do wszystkich zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym. Klub współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy. Realizowany jest Projekt Prac Społecznie Użytecznych, który aktywizuje zawodowo bezrobotnych klientów Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej.

3. Poradnia Leczenia Uzależnień w strukturach Pabianickiego Centrum Psychiatrycznego, Pabianice ul. Jana Pawła II 68.

W Poradni leczeni są pacjenci będący w obowiązku leczenia odwykowego nałożonym przez Sąd oraz pacjenci zgłaszający się dobrowolnie.

4. Świetlice z programem socjoterapeutycznym w szkołach :

- szkoła podstawowa nr 1, Pabianice, ul. Pułaskiego 22/24,
- szkoła podstawowa nr 3, Pabianice, ul. Mokra 28/34,
- gimnazjum nr 3, Pabianice, ul. 20 Stycznia 9/13.

5. Świetlice środowiskowe funkcjonujące w szkołach podstawowych i gimnazjach.

6. Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach.

7. Stowarzyszenia Abstynenckie :

- DOM - Pabianice, ul. Garncarka 7,
- SZANSA - Pabianice, ul. Traugutta 2,
- GRANICA - Pabianice, ul. Graniczna 2,

8. Grupy samopomocowe :

- a) Anonimowych Alkoholików „Przystań” - ul. Zamkowa 37,
- b) Anonimowych Alkoholików „Dobrzyńka” - ul. Traugutta 2,
- c) Anonimowych Alkoholików „Zgoda” - ul. Garncarska 7,
- d) Anonimowych alkoholików „Starówka” - ul. Garncarska 7,
- e) Anonimowych Alkoholików „Przyjaciele Billa W” - ul. Zamkowa 58a,
- f) Anonimowych Alkoholików „Niedzielna” - ul. Karniszewicka 99,
- g) AL-ANON /osoby współzależnione/ - ul. Partyzancka 31, ul. Zamkowa 37.

9 . Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach.

10. Straż Miejska w Pabianicach.

III. Cele programu.

1. Ograniczenie używania alkoholu.
2. Pomoc osobom mającym problem alkoholowy i ich rodzinom.

IV. Cele szczegółowe i zadania programu na rok 2012.

Zadanie 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Podstawową metodą leczenia uzależnienia od alkoholu jest psychoterapia grupowa i konsultacje indywidualne. Ważnym elementem wspierającym abstynencję jest psychoedukacja grupowa oraz rozmowy motywujące do podjęcia leczenia. Dostępność i jakość warunkuje skuteczność wszystkich działań na rzecz osób z problemem alkoholowym.

Metody realizacji zadania :

- Punkt Konsultacyjny ds. problemów alkoholowych – realizator OP i IS:
 - a) konsultacje osób z problemem alkoholowym i ich rodzin,
 - b) motywowanie osób z problemem alkoholowym do leczenia i utrzymywania abstynencji,
 - c) informowanie o placówkach leczenia uzależnienia od alkoholu.
- Edukacja osób pijących szkodliwie i nadużywających alkoholu - realizator OP i IS:
 - a) przybliżenie specyfiki uzależnienia od alkoholu,
 - b) motywowanie osób do utrzymywania abstynencji i leczenia terapeutycznego w przypadku rozpoznania choroby alkoholowej.
- Psychoedukacja osób z problemem alkoholowym, będących pod opieką Klubu Integracji Społecznej :
 - a) praca nad redukcją szkód wynikających z destrukcyjnego wpływu picia na różne sfery życia,
 - b) nauka konstruktywnych zachowań w sytuacjach zagrażających abstynencji.
- Psychoedukacja osób nadużywających alkoholu i pijących szkodliwie utrzymujących abstynencję - realizator OP i IS:
 - a) wsparcie i praca nad nabyciem umiejętności pomocowych w utrzymywaniu abstynencji,
 - b) motywowanie do podjęcia konstruktywnych zmian propagujących trzeźwy styl życia.

- Psychoedukacja osób uzależnionych od alkoholu, które ukończyły podstawowy program terapeutyczny w placówkach leczenia uzależnień - realizator OP i IS :
 - a) zwiększenie samoświadomości w procesie trzeźwienia,
 - b) poszukiwanie własnych zasobów i wykorzystanie ich w trzeźwym życiu.

- Edukacja osób, które prowadziły pojazdy pod wpływem alkoholu w ramach programu „Trzeźwy kierowca” - realizator OP i IS.

- Edukacja publiczna w zakresie problemów alkoholowych /ulotki, plakaty/ - realizator OP i IS, MKRPA.

- Przeprowadzanie rozmów motywujących do podjęcia działań wspierających abstynencję z osobami mającymi problem alkoholowy i ich rodzinami – realizator MKRPA i OP i IS.

- Kierowanie na badania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu osób zgłoszonych do Komisji oraz pokrywanie kosztów tych badań przeprowadzanych przez psychiatrę i psychologa – realizator MKRPA.

- Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny w Pabianicach w sprawie nałożenia obowiązku leczenia odwykowego oraz pokrywanie kosztów w tym zakresie – realizator MKRPA.

- Zapewnienie środków finansowych na realizację zadań ustawowych MKRPA oraz modernizacja siedziby Komisji.

- Współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień w zakresie kierowania osób mających problem alkoholowy do udziału w grupach terapeutycznych Poradni – realizator OP i IS, MKRPA.

- Współpraca z ruchem abstynenckim w zakresie kierowania osób mających problem alkoholowy do grup AA – realizator OP i IS, MKRPA.

- Finansowanie lub współfinansowanie szkoleń przedstawicieli grup zawodowych zajmujących się w swojej pracy problemami alkoholowymi.

- Cel 1.** Utrzymywanie abstynencji przez osoby uzależnione lub mające problem alkoholowy.
- Cel 2.** Odbudowa pozytywnych relacji w rodzinie.
- Cel 3.** Powrót do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie osób dotkniętych chorobą alkoholową.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Realizacja tego zadania ściśle łączy się z działaniami prowadzonymi w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Metody realizacji zadania :

- Zajęcia psychoedukacyjne dla osób współuzależnionych – realizator OP i IS.
- Konsultacje indywidualne dla członków rodzin, w których występuje problem alkoholowy – realizator MKRPA, OP i IS.

- Cel 1.** Zapobieganie destrukcji życia rodzinnego na skutek problemu alkoholowego.
- Cel 2.** Uzyskanie poprawy stanu zdrowia psychosomatycznego u osób współuzależnionych.
- Cel 3.** Odbudowa poczucia własnej wartości przez osoby współuzależnione.

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Priorytetowym elementem na rzecz profilaktyki i zmniejszenia skali problemów uzależnień jest podejmowanie działań „ochronnych” skierowanych do dzieci i młodzieży. Młodzi ludzie mają tendencję do podejmowania różnorodnych zachowań ryzykownych dla zdrowia w tym eksperymentowania z alkoholem. Zaplanowane

działania podobnie jak w latach poprzednich mają na celu zapewnienie właściwej organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć sportowych.

Natomiast programy profilaktyczne realizowane w szkołach mają na celu przygotowanie młodych osób do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji.

Metody realizacji zadania :

- Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowo - wychowawczych programów edukacyjnych oraz profilaktycznych dla dzieci i młodzieży - realizator OP i IS.
- Wdrażanie i realizacja programów profilaktycznych przez jednostki organizacyjne gminy miejskiej Pabianice – Straż Miejską, Wydział Edukacji.
- Udział w ogólnopolskich kampaniach podejmujących problematykę alkoholizmu realizator OP i IS, MKRPA.
- Kontynuacja programu socjoterapeutycznego TRATWA dla dzieci z rodzin problemowych – realizator OP i IS.
- Wdrożenie i realizacja programu wczesnej interwencji FRED GOES NET wobec młodych osób używających alkoholu /nie uzależnionych/ - realizator OP i IS.
- Kontynuacja Punktu Konsultacyjnego POMARAŃCZOWA LINIA dla rodziców, których dzieci eksperymentują z alkoholem – realizator OP i IS.
- Kontynuacja działalności świetlicy internetowej – realizator OP i IS.
- Kontynuacja programu wyrównywania szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w Ośrodku Edukacji Uzupełniającej – realizator OP i IS.
- Możliwość uruchomienia programu socjoterapeutycznego w świetlicach szkolnych realizator OP i IS.
- Organizacja i możliwość dofinansowania wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych – realizator Urząd Miejski w Pabianicach oraz organizatorzy wypoczynku.
- Wspieranie i możliwość dofinansowania zajęć o charakterze edukacyjnym,

kulturalnym, sportowo-rekreacyjnym, realizowanych w formie zajęć pozalekcyjnych przez placówki oświatowe, sportowe, kulturalne jako element programu profilaktycznego.

- Dofinansowanie projektów i działań środowiskowych o charakterze profilaktycznym jako alternatywna forma spędzenia wolnego czasu - realizator Centrum Wolontariatu OP i IS.
- Dofinansowanie działań ogólnomiejskich promujących zdrowy styl życia.
- Dofinansowanie imprez okolicznościowych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych /Dzień Dziecka, Mikołajki, Gwiazdka/ - realizator OP i IS, MKRPA.
- Przeprowadzenie i sfinansowanie diagnozy skali problemów społecznych wśród młodzieży i dorosłych z terenu miasta Pabianic.
- Pokrywanie lub dofinansowanie kosztów szkoleń osób zajmujących się działaniami z zakresu profilaktyki skierowanej do dzieci i młodzieży.

Cel 1. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie skali problemów alkoholowych.

Cel 2. Zapobieganie i korekcja zachowań aspołecznych dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

Cel 3. Propagowanie trzeźwego stylu życia wśród młodzieży, jako alternatywną formę spędzenia wolnego czasu.

Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Stowarzyszenia abstynenckie i grupy samopomocowe /AA, Al-Anon/ stanowią miejsce zdrowego stylu życia dla osoby uzależnionej i rodziny oraz podejmują działania na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień na poziomie lokalnym.

Ich działania nakierowane są na motywowanie do leczenia i utrzymywania abstynencji oraz nawiązywanie kontaktu z osobą uzależnioną.

Metody realizacji zadania :

- Możliwość wspierania finansowego zadań statutowych stowarzyszeń abstynenckich działających na terenie miasta Pabianic.

- Podejmowanie wspólnych działań pomiędzy samorządem a instytucjami i organizacjami pozarządowymi, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, organizowanie konkursów na wykonanie zadań z zakresu problematyki alkoholowej.
- Możliwość wspierania finansowego działań Poradni Leczenia Uzależnień Pabianickiego Centrum Psychiatrycznego oraz zajęć rozszerzonego programu terapeutycznego prowadzonych w Oddziałach Odwykowych szpitala w Zgierzu i Warcie. W programach uczestniczą pacjenci miasta Pabianic.

Cel 1. Zwiększenie dostępności zasobów niezbędnych do radzenia sobie z problemami wynikającymi z nadużywania alkoholu.

Cel 2. Zwiększenie odsetek osób uzależnionych i współuzależnionych korzystających z pomocy i wsparcia środowisk samopomocowych /kluby abstynenta, AA, Al-Anon/.

Zadanie 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Jednym z kluczowych problemów wymagających systematycznych działań jest ograniczenie dostępności napojów alkoholowych dla dzieci i młodzieży.

W Programie uwzględniono działania, które poprzez akcję informacyjną i kontrolną mają na celu kształtowanie właściwych postaw i zachowań sprzedawców napojów alkoholowych jak również nabywców alkoholu. Łamanie warunków zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym jest podstawą do podjęcia działań interwencyjnych.

Metody realizacji zadania :

- Prowadzenie działań informacyjnych dla podmiotów handlujących napojami alkoholowymi /ulotki, plakaty/ - realizator MKRPA.
- Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a w szczególności sprzedaży alkoholu nieletnim – realizator MKRPA, Straż Miejska, Policja.
- Sprawdzanie usytuowania placówek ubiegających się o uzyskanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – realizator MKRPA.
- Opiniowanie wniosków związanych z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż

napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z Uchwałą Rady Miejskiej w tym zakresie – realizator MKRPA.

- Podejmowanie działań przez Straż Miejską na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości i zapewnienia bezpieczeństwa w miejscach publicznych.

Cel 1. Podniesienie poziomu świadomości sprzedawców napojów alkoholowych na temat zagrożeń związanych z uzależnieniem.

Cel 2. Zmniejszenie skali łamania prawa w zakresie handlu napojami alkoholowymi.

Zadanie 6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

Realizacja tego zadania odbywa się poprzez wspieranie działań Klubu Integracji Społecznej mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Metody realizacji zadania :

- Dofinansowanie działalności Klubu Integracji Społecznej – realizator OP i IS:
 - a) szkolenia, konsultacje psychologiczne dla osób bezrobotnych i wykluczonych społecznie,
 - b) przygotowanie i realizacja programów profilaktycznych aktywizujących oraz samopomocowych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym /uzależnieni od alkoholu, bezrobotni, bezdomni, zwalniani z zakładów karnych/,
 - c) praca z bezrobotnym klientem MCPS, skierowanym do Klubu przez pracownika socjalnego,
 - d) współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy celem możliwości zatrudnienia i poszukiwania ofert pracy.
- Wspieranie i realizacja programu prac społeczno – użytecznych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym.
- Wspieranie projektów integracyjnych o charakterze edukacyjno – informacyjnym dla instytucji działających na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób dotkniętych problemem uzależnienia i ich rodzin.

- Cel 1.** Minimalizacja skutków społecznych osób mających problem alkoholowy.
- Cel 2.** Reintegracja zawodowa i społeczna.
- Cel 3.** Wdrażanie w role społeczne.
- Cel 3.** Nauka umiejętności samodzielnego poruszania się po rynku pracy.
- Cel 4.** Wypracowanie konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem.

V. FINANSOWANIE ZADAŃ OKREŚLONYCH W PROGRAMIE

1. Środki na finansowanie zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
Planowana kwota wpływów na rok 2012 wynosi 1.100.000,00 zł.
2. Wydatki na realizację Miejskiego Programu realizowane są w dziale:
851 – ochrona zdrowia, rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorem Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012 jest Miejskie Centrum Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Straż Miejska we współpracy z Urzędem Miejskim i Radą Miejską w Pabianicach. Podczas realizacji Programu konieczna jest współpraca z instytucjami zajmującymi się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

VII. KOORDYNATOR PROGRAMU

Koordynatorem Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Przewodnicząca Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pabianicach.

VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi

integralną część Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Pabianic.

2. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Pabianice.